

TEKIJÄN ESIPUHE ENSIMMÄISEEN OSAAN

Teosten ensimmäiseen osaan sisältyvät teokset on kirjoitettu tekijän varhaisella toimintakaudella (vuosina 1901—1907), jolloin leninismien ideologian ja politiikan luomistyötä ei vielä oltu suoritettu loppuun. Tämä koskee osaksi myöskin teosten toista osaa.

Näiden teosten ymmärtämiseksi ja asianmukaisesti arvostamiseksi niitä on pidettävä sellaisen nuoren marxilaisen teoksina, joka ei ollut vielä muovautunut täysin kehittyneeksi marxilaiseksi ja leniniläiseksi. Sen vuoksi on ymmärrettävää, että näissä teoksissa on säilynyt jälkiä eräistä sittemmin vanhentuneiksi tulleista vanhojen marxilaisten väitteistä, jotka puolueemme myöhemmin kumosi. Tarkoitin kahta kysymystä: kysymystä agraariohjelmasta ja kysymystä sosialistisen vallankumouksen voiton ehdoista.

Niinkuin ensimmäisestä osasta näkyy (katso kirjoituksia „Agraarikysymys“), tekijä puolusti silloin sitä näkökantaa, että tilanherrain maat on jaettava talonpoikain omaisuudeksi. Puolueen Yhdistävässä edustajakokouksessa, jossa käsiteltiin agraarikysymystä, bolshevikkien käytännönmiesedustajain enemmistö

yhtyi jakamiskantaan ja menshevikkien enemmistö oli kunnallistamisen kannalla, kun taas Lenin ja muut bolshevikkiedustajat olivat maan kansallistamisen kannalla, mutta sen jälkeen, kun kolmesta ehdotuksesta syntyneen taistelun kulussa oli käynyt selville, ettei ole toivoa saada edustajakokousta hyväksymään kansallistamisedotusta, Lenin ja muut maan kansallistamisen kannattajat liittivät edustajakokouksessa äänensä maan jakamisen kannattajien ääniin.

Maan jakamisen kannattajat esittivät kansallistamista vastaan kolme näkökantaa: a) talonpojat eivät hyväksy tilanherrain maiden kansallistamista, sillä he haluavat saada ne omaisuudekseen; b) talonpojat tulevat vastustamaan kansallistamista, sillä he pitävät sitä toimenpiteenä yksityisomistuksen lakkauttamiseksi niihin maihin nähden, jotka jo silloin olivat talonpoikain yksityisomaisuutta; c) vaikka onnistuttaisiinkin voittamaan talonpoikain vastaväitteet kansallistamiseen nähden, ei meidän, marxilaisten, pitäisi sittenkään vaatia kansallistamista, sillä porvarillisdemokraattisen vallankumouksen voiton jälkeen valtio Venäjällä ei tule olemaan sosialistinen, vaan se tulee olemaan porvarillinen, ja suuret kansallistetut maafondit porvarillisen valtion käsissä tulevat tavattomasti voimistamaan porvaristoa proletariaatin etujen vahingoksi.

Maan jakamisen kannattajat pitivät tällöin lähtökohtanaan sitä Venäjän marxilaisten keskuudessa, muun muassa bolshevikkienkin keskuudessa yleiseksi tullutta olettamusta, että porvarillisdemokraattisen vallankumouksen voiton jälkeen seuraa pitempi- tai lyhempiaikainen vallankumouksen tauko, voittaneen

porvarillisen vallankumouksen ja tulevan sosialistisen vallankumouksen välikausi, jonka aikana kapitalismi saa mahdollisuuden vapaampaan ja voimakkaampaan kehitykseen sen levitessä myöskin maanviljelyksen alalle, luokkataistelu syvenee ja kehittyy koko laajuuteensa, proletaarien luokka kasvaa lukumäärältään, proletariaatin valveutuneisuus ja järjestyneisyys nousevat asianvaatimalle tasolle ja että vasta kaiken tämän jälkeen voi tulla sosialistisen vallankumouksen kausi.

Täytyy huomauttaa, että tämä oletamus kahden vallankumouksen välillä muodostuvaan pitkään välikauteen nähden ei kohdannut edustajakokouksessa minkäänlaisia vastaväitteitä kenenkään taholta, ja lisäksi niin kansallistamisen ja jakamisen kannattajat kuin myöskin kunnallistamisen kannattajat olivat sitä mieltä, että Venäjän sosialidemokratian agrariohjelman on edistettävä kapitalismin entistä voimakkaampaa edelleen kehittymistä Venäjällä.

Tiesimmekö me, bolshevikki-käytännönmiehet, Leninin olleen siihen aikaan sillä kannalla, että porvarillinen vallankumous Venäjällä edelleen kasvaessaan muuttuu sosialistiseksi vallankumoukseksi, keskeytymättömän vallankumouksen kannalla? Kyllä tiesimme. Tiesimme sen hänen kirjasestaan „Kaksi taktiikkaa“ (vuosi 1905) sekä hänen kuuluisasta kirjoituksestaan vuonna 1905 „Sosialidemokratian suhde talonpoikaisliikkeeseen“, jossa hän lausui, että „me olemme keskeytymättömän vallankumouksen kannalla“ ja että „me emme pysähdy puolitiehen“. Mutta me, käytännönmiehet, emme syventyneet tuohon asiaan emmekä ymmärtäneet sen suurta merkitystä sen vuoksi, ettemme

olleet teoreettisesti kyllin kehittyneitä, sekä myöskin sen vuoksi, että käytännönmiehille oli ominaista huolettomuus teoreettisiin kysymyksiin nähden. Kuten tunnettua, Lenin ei jostain syystä esittänyt silloin eikä käyttänyt edustajakokouksessa kansallistamisen perustelemiseksi argumentteja porvarillisen vallankumouksen sosialistiseksi vallankumoukseksi kasvamisesta teoriasta. Eiköhän hän ollut niitä käyttämättä sen vuoksi, että piti kysymystä vielä kypsymättömänä eikä otaksunut, että bolshevikki-käytännönmiesten enemmistö edustajakokouksessa olisi ollut valmis ymmärtämään ja hyväksymään teorian porvarillisen vallankumouksen kasvamisesta sosialistiseksi vallankumoukseksi?

Vasta jonkun ajan kuluttua, kun Leninin teoria porvarillisen vallankumouksen kasvamisesta Venäjällä sosialistiseksi vallankumoukseksi tuli bolshevikki-puolueen johtavaksi linjaksi, hälväivät puolueessa erimielisyydet agraarikysymyksen alalla, sillä tuli selväksi, että sellaisessa maassa kuin Venäjä, jossa kehityksen erikoisolot olivat luoneet maaperän porvarillisen vallankumouksen kasvamiselle sosialistiseksi vallankumoukseksi, marxilaisella puolueella ei voi olla mitään muuta agraariohjelmaa kuin maan kansallistamisohjelma.

Toinen kysymys koskee sosialistisen vallankumouksen voiton probleemia. Niinkuin ensimmäisestä osasta näkyy (katso kirjoituksia „Anarkismi vaiko sosialismi?“), tekijä kannatti silloin sitä marxilaisten keskuudessa tunnettua väittämää, jonka mukaan eräs sosialistisen vallankumouksen voiton pääehtoja on proletariaatin muodostuminen väestön enemmistöksi,

että siis niissä maissa, joissa proletariaatti ei vielä ole väestön enemmistönä kapitalistisen kehityksen riittä-mättömyyden vuoksi, sosialismin voitto on mahdotonta.

Tuota väittämää pidettiin silloin yleisesti hyväksyt-tyinä Venäjän marxilaisten keskuudessa, muun muassa bolshevikkien keskuudessa, samaten kuin myöskin muiden maiden sosialidemokraattisten puolueiden kes-kuudessa. Mutta kapitalismin myöhempi kehitys Euroo-passa ja Amerikassa, siirtyminen esi-imperialistisesta kapitalismista imperialistiseen kapitalismiin sekä vih-doin Leninin selville saama laki eri maiden taloudellisen ja poliittisen kehityksen epätasaisuudesta osoit-tivat, että tuo väittämä ei enää vastannut uusia kehityksen ehtoja ja että sosialismin voitto on täysin mahdollinen yksityisissä maissa, joissa kapitalismi ei ole vielä saavuttanut kehityksen korkeinta huippua eikä proletariaatti muodosta väestön enemmistöä, mutta joissa kapitalismin rintama on niin heikko, että prole-tariaatti voi sen murtaa. Näin syntyi leniniläinen sosialistisen vallankumouksen teoria vuosina 1915—1916. Kuten tunnettua, leniniläinen sosialistisen vallankumouksen teoria pitää lähtökohtanaan sitä, että sosialistinen vallankumous ei voita välttämättä niissä maissa, joissa kapitalismi on kaikkein kehittynein, vaan se voittaa ennenkaikkea niissä maissa, joissa kapitalismin rintama on heikko, joissa proletariaatti voi helpommin murtaa tuon rintaman ja joissa kapi-talismin kehitystaso on vaikkapa keskinkertainen.

Muita huomautuksia ei tekijällä ole niihin teoksiin, jotka on koottu ensimmäiseen osaan.

J. Stalin

Tammikuu 1946